

Sygn. akt II KO 14/20

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

w sprawie zażalenia **L. S.** na postanowienie Prokuratora Rejonowego w W. z dnia 21 października 2019 r. o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 7 maja 2020 r.,
wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w W. z dnia 18 lutego 2020 r., sygn.
akt III Kp (...),
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił:
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wystąpił z wnioskiem o przekazanie na podstawie art. 37 k.p.k. zażalenia **L. S.** wniesionego na wskazane powyżej postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wskazał, że skarżący wyraził „obiekcje” co do tego, czy sędzia sprawozdawca **J. W. M.** jest w stanie obiektywnie orzekać, w sytuacji gdy kierownikiem Sekcji Postępowania Przygotowawczego jest sędzia **A. C.**, który orzekał w jego innej sprawie, co do którego „prowadzi akcję skargową i zawiadomienia o czynach stronniczych”, wnosząc o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu właściwego. Postanowieniem z dnia 6 lutego 2020 r. odmówiono wyłączenia sędziego **A. C.** od rozpoznania wniosku pokrzywdzonego o wyłączenie sędziego sprawozdawcy, zaś postanowieniem z dnia 10 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy w W. w osobie sędziego **A. C.** odmówił uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skierowany do Sądu Najwyższego wniosek o przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. był w oczywistym stopniu bezzasadny.

O potrzebie zastosowania wyjątkowej instytucji uregulowanej w powyższym przepisie decyduje doniosła przesłanka - dobro wymiaru sprawiedliwości. Słusznie dostrzegł Sąd występujący, że okoliczności uzasadniające przekazanie sprawy na tej podstawie innemu sądowi równorzędnemu muszą być interpretowane w sposób restryktywny po to, by zmiana właściwości miejscowej sądu, ustalona na podstawie kryteriów wymienionych w art. 31 § 1 – 3 k.p.k., nie mogła się odbywać często i z błahego powodu, lecz jedynie w skrajnie wyjątkowych przypadkach, w których pozostawienie sprawy w gestii sądu właściwego sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażany jest pogląd, że przesłanka powyższa przejawia się w możliwości niewłaściwego społecznego odbioru działalności orzeczniczej sądu (zob. np. postanowienia: z dnia 10 maja 2018 r., III KO 38/18, LEX nr 2490302, z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 54/18, LEX nr 2508529, z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18, LEX nr 2508531, z dnia 5 lutego 2019 r., V KO 5/19, LEX nr 2616190). Istotnym jest jednak to, aby to zagrożenie miało realne podstawy, a takie w niniejszej sprawie nie wystąpiły.

Wnioskujący ma prawo wskazywać różnego rodzaju okoliczności, które w jego ocenie skutkować mogą zagrożeniem dla obiektywizmu orzekania, podlegać one muszą jednak weryfikacji, by nie doszło do wysoce niepożądanej sytuacji, w której to strona dyktuje skład lub właściwość sądu. Taka praktyka stanowiłaby poważne zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Okoliczności przytoczone przez L. S. w niniejszej sprawie zostały poddane stosownej analizie, w następstwie której, wydając postanowienie z dnia 10 lutego 2020 r., Sąd właściwy skonstatował, że nie stanowią one określonych w art. 41 § 1 k.p.k. przesłanek do wyłączenia sędziego referenta J. W. M. (k. 41). Niepodobna w tej sytuacji uznać, wbrew powyższemu orzeczeniu, że bliżej niesprecyzowane zagrożenie dla obiektywizmu orzekania nie tylko przez ww. sędziego, lecz przez cały Sąd Rejonowy w W. w tej sprawie jednak istnieje. Nie może ono wynikać ani z materii sprawy, ani faktu, że w sprawie pokrzywdzonego orzekał inny sędzia, z którym łączą sędziego sprawozdawcę niesięgające w sferę orzeczniczą relacje służbowe, ani zgłaszanych przez stronę nieuwiarygodnionych w najmniejszym stopniu wątpliwości. Skierowany, przez Sąd właściwy, wniosek w powyżej przedstawionych realiach potraktować należało jedynie jako próbę uniknięcia rozpoznania środka

odwoławczego. Jako że tryb określony w art. 37 k.p.k. zastrzeżony jest do wyjątkowych sytuacji, mogących rzutować w sposób jednoznacznie negatywny na dobro wymiaru sprawiedliwości, nie może stanowić alternatywy dla nieuwzględnienia wniosków złożonych na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. Pamiętać należy, że dla respektowania tej wartości i dbałości o autorytet sądu istotne jest przede wszystkim obiektywne i sprawne (zażalenie zostało przekazane do Sądu 12 listopada 2019 r.) przeprowadzenie postępowania w tym wypadku odwoławczego (art. 2 pkt 4, 7 i 410 k.p.k.), nie buduje natomiast społecznego zaufania do sądu podejmowanie prób „pozbycia” się sprawy pod pozorem wystąpienia wskazanej powyżej przesłanki.